



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 293/2026-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKTOVANÉ], [REDAKTOVANÉ], [REDAKTOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. et Mgr. Dušanom Strakom, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 15C/120/2014-974 z 29. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu trovy konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Bytové družstvo Prešov (ďalej len „žalobca“) sa žalobou doručenou okresnému súdu 13. januára 2014 domáhalo proti sťažovateľovi ako žalovanému zaplata 3 215,62 eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania.
3. Rozsudkom vo veci samej bolo (okrem iného) rozhodnuté, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % a znaleckému ústavu zaplatiť znalečné v rozsahu 100 %. Predmetný rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený odvolacím súdom a žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.
4. Vo veci prebehlo aj dovolacie konanie (dovolanie sťažovateľa bolo odmietnuté, pozn.), o trovách ktorého rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že nárok na náhradu v plnom rozsahu priznal žalobcovi.

5. Okresný súd po právoplatnom skončení sporu následne rozhodol o výške trov konania, a to uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 15C/120/2014-870 zo 4. júla 2023. Uznesením č. k. 15C/120/2014-873 z toho istého dňa ďalej uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť znaleckému ústavu znalečné v spojení so znaleckým dokazovaním č. 52/2020, uznesením č. k. 15C/120/2014-875 zo 6. júla 2023 rozhodol o odmene znaleckého ústavu za podanie doplnenia č. 1 k znaleckému posudku č. 52/2020 a o povinnosti sťažovateľa zaplatiť túto odmenu znaleckému ústavu a napokon uznesením č. k. 15C/120/2014-877 zo 6. júla 2023 rozhodol o odmene znaleckého ústavu za podanie doplnenia č. 2 k znaleckému posudku č. 52/2020 a o povinnosti sťažovateľa zaplatiť túto odmenu znaleckému ústavu.

6. Proti týmto rozhodnutiam vydaným vyšším súdnym úradníkom sťažovateľ podal 18. augusta 2023 samostatné sťažnosti, ktoré mali totožný obsah. Spochybnil správnosť a odbornosť znaleckého dokazovania vzhľadom na potrebu jeho doplnenia č. 1 a 2, jeho dĺžku, postup sudcu a celkovo účelové a nekompetentné vedenie súdneho konania. Odmietol platiť znalečné znaleckej organizácii aj samotnú náhradu trov konania. Namietal aj rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vo veci samej, označil ich za arbitrárne, nepreskúmateľné a vychádzajúce z nesprávneho posúdenia veci. Vyjadril názor, že súd mal aplikovať § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a stranám sporu nepriznať náhradu trov konania z dôvodu výnimočných okolností a dôvodov osobitného zreteľa. Vzhľadom na to navrhol predmetné uznesenia zrušiť.

7. Okresný súd obsadený sudcom napadnutým uznesením (samostatnými výrokmi I až IV) zamietol sťažnosti sťažovateľa. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že znaleckému ústavu bolo priznané znalečné za doplnenie č. 1 k znaleckému posudku č. 52/2020 v celkovej výške 259,04 eur, resp. za doplnenie č. 2 k znaleckému posudku č. 52/2020 v celkovej výške 479,64 eur. Súd ozrejml, že vyšší súdny úradník priznal znaleckému ústavu hodinovú odmenu za každú aj začatú hodinu, zároveň uviedol, v akom rozsahu priznáva účtované paušálne náhrady a v akom rozsahu určité náklady znaleckému ústavu nepriznal. Pripomenul, že tarifná odmena bola zvýšená o 20 % daň z pridanej hodnoty.

8. Pokiaľ ide o prehodnocovanie postupu súdu prvej inštancie a súdu druhej inštancie vo veci samej a hodnotenie dôkazov, poukázal na to, že vec je právoplatne skončená a dovolanie sťažovateľa bolo odmietnuté, a preto sa námietkami sťažovateľa zaoberať nebude. Zdôraznil, že súd už v tejto fáze neskúma, či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, prípadne či je tu iný dôvod nepriznania trov. Keďže námietky sťažovateľa (obsahujúce aj invektívy proti zákonnému sudcovi) nepovažoval za relevantné vo vzťahu k priznanej výške trov a znalečného, sťažnosti sťažovateľa ako nedôvodné zamietol.

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zopakoval argumentáciu uvedenú v sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Uvádza, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné a vyjadruje názor, že znalecký ústav nemožno považovať za znalca. Tvrdí, že už v samotnom konaní spochybňoval znalecké dokazovanie a namietal aj znalečné, a tým aj jeho výšku, ako protizákonné. Podľa sťažovateľa všeobecné súdy nesprávne právne posúdili jeho vec a nesprávne interpretovali a aplikovali právne predpisy (§ 257 CSP), čo považuje za arbitrárny postup. Zdôrazňuje, že išlo o spor medzi správcom bytového domu a ním ako vlastníkom bytu týkajúci sa vyúčtovania, preto sa domnieva, že bolo porušené aj jeho právo na bývanie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ v nej uvádza v zásade totožné námietky, ktoré uplatnil už v konaní o sťažnosti proti uzneseniam vyššieho súdneho úradníka, a jeho argumentácia smeruje predovšetkým proti rozhodnutiu vo veci samej ohľadom priznaného nároku na náhradu trov konania a povinnosti zaplatiť znalečné. Okresný súd však sťažovateľovi zrozumiteľným spôsobom ozrejmil, prečo námietky uvedené v jeho sťažnostiach neboli spôsobilé zvrátiť výsledok konania týkajúci sa znalečného, tvoriaceho súčasť trov dokazovania, v jeho prospech. Považujúc právne závery okresného súdu za zákonné, konzistentné a zrozumiteľné, ústavný súd preto nevidí žiaden dôvod akokoľvek dopĺňať či korigovať napadnuté uznesenie okresného súdu.

12. Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96 alebo napr. III. ÚS 80/09, III. ÚS 251/09), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti, a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

13. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/08, III. ÚS 580/2012) tiež vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúma rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie

a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle, alebo ak zistí, že napadnutým rozhodnutím došlo zároveň aj k neprípustnému zásahu do iných ústavou garantovaných práv (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

14. Ústavný súd, hodnotiac ústavnú sťažnosť najmä ako nedostatočne ústavnoprávne odôvodnenú, a to aj napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu, nepristúpil k jej odmietnutiu z dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, avšak pri maximálnej snahe vyhnúť sa formálnemu prístupu a uprednostniť prístup materiálny preskúmal nad rámec už uvedeného napadnuté uznesenie okresného súdu v kontexte obsahu práv označených v petite ústavnej sťažnosti a konštatuje, že napadnuté uznesenie spĺňa všetky ústavnoprávne atribúty zákonného rozhodnutia.

15. Iba skutočnosť, že sťažovateľ sa nestotožňuje s právnymi závermi okresného súdu v napadnutom uznesení, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným (obdobne I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

16. Zohľadnením všetkých okolností prerokovanej veci tak ústavný súd uzatvára, že nič neindikuje, že by v ústavnoprávnej rovine došlo k zásahu do označených práv sťažovateľa, a preto pri vecnom posúdení napokon odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu